

**Արձանագրություն
Քրոնիկ հիվանդությունների գնահատման
բոլոր տարիքային խմբերի համար**

Մարսողական համակարգի հիվանդություններ / Metaboloc

Օրգանիզմի ֆունկցիաներ և մարմնի կառուցվածք

Օրգանիզմի ֆունկցիաներ		Որակիչ
b280	Ցավի զգացողություն Ընդհանուր կամ տեղային ցավի զգացողություն /ցավ մարմնի որևէ մասում, ամբողջ մամնով ցավի զգացում/	
b410	Սրտի ֆունկցիաներ Սրտի արյունն ամբողջ մարմնով անհրաժեշտ քանակությամբ և ճնշումով մղելու /օրինակ՝ կարդիոմիոպաթիաների, սրտի ռիթմի խանգարման, սրտի իշեմիկ հիվանդության և այլնի հետևանքով առաջացած սրտային անբավարարություն/	
b415	Արյունատար անոթների ֆունկցիաներ Արյունատար անոթներով՝ զարկերակներով, մազանոթներով և երակներով արյան հոսքը ամբողջ մարմնում ապահովելու /ներառյալ երակների վարիկոզային հիվանդություն / լայնացում/, էնդարթերիտներ /ընդմիջվող կաղություն/, աթերոսկլերոզ և այլն/	
b420	Արյան ճնշման ֆունկցիա	
b430	Հեմատոլոգիական համակարգի ֆունկցիաներ Արյունաստեղծման և ոսկրածուծի ֆունկցիաների Արյան՝ նյութափոխանակության ֆունկցիաների /լիմֆոգրանուլեմատոզ, միելոմային հիվանդություն, լեյկոզներ, հեմոլիտիկ անեմիա և այլն/; Արյան մակարդելիության ֆունկցիաների /հեմոֆիլիա,	

	կոագուլոպաթիա և այլն/	
b435	Իմունային համակարգի ֆունկցիաներ Իմունային համակարգի ախտահարման հետևանքով առաջացած աուտոիմուն ռեակցիաների /ռևմատիկ և համակարգային հիվանդություններ/	
b440	Շնչառական ֆունկցիաներ Օդը թոքեր ներշնչելու, օդի և արյան միջև գազափոխանակության, արտաշնչելու, շնչառության հաճախության,	
b455	Ֆիզիկական ծանրաբեռնվածության տանելիության ֆունկցիաներ Շնչական և սրտանոթային համակարգերի՝ Ֆիզիկական ծանրաբեռնվածության նկատմամբ դիմադրողականության հետ կապված ֆունկցիաներ, օր.՝ դիմացկունությունը, հոգնելիությունը և այլն	
b540	Ընդհանուր նյութափոխա-նակության ֆունկցիաներ Հիմնական բաղադրիչների՝ ածխաջրատների, սպիտակուցների և ճարպերի, դրանց քայքայման և էներգիայի փոխարկման կարգավորման	
b515	Սննդամթերքը մարսելու ֆունկցիա Աղեստամոքսային տրակտում սննդամթերքի մարսման, սննդի քայքայման, սննդարար տարրերի նենթման ֆունկցիա	
b530	Քաշի պահպանման ֆունկցիա Թերքաշություն, կախեքսիա, քաշի ավելցուկ, գերգիրություն	
b555	Ներզատիչ գեղձերի ֆունկցիաներ Հորմոնների արտադրման և հորմոնների մակարդակի կարգավորման, այդ թվում ցիկլային փոփոխությունների /շաքարային դիաբետ, վահանաձև գեղձի հիվանդություններ, մակերիկամային անբավարարություն, Կուշինգի հիվանդություն և այլն/	

b610	Միզագոյացման ֆունկցիաներ Մեզի ֆիլտրման, մեզը հավաքելու, միզագոյացման և միզարձակման /երիկամային արավարարություն, անուրիա և այլն/	
-------------	---	--

Մարմնի կառուցվածք		որակիչ
s 530	Ստամոքսի կառուցվածք	
s540	Աղիների կառուցվածք	
s560	Լյարդի կառուցվածք	

(d) Գործունեություն և մասնակցություն

ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ		Կատարողականի որակիչ	Կարողության որակիչ
d110	Դիտելը (նայելը) Տեսողական ազդակներն ընկալելու նպատակով տեսողության զգայարանը նպատակաուղղված /մտադրված կերպով օգտագործելը, ինչպես օրինակ՝ առարկային հետևելը, մարդկանց դիտելը, մարզական իրադարձություն, որևէ անձի կամ խաղացող երեխաներին նայելը:		
d115	Լսելը Լսողական զգայարանի միջոցով լսողական ազդակների գիտակցված ընկալում, օրինակ՝ մարդու ձայնը լսելը, երաժշտություն ունկնդրելը:		
d140	Կարդալ սովորելը		

	Գրավոր նյութերը (այդ թվում՝ Բրայլի այբուբեն և այլ խորհրդանիշներ) սահուն և անսխալ կարդալու հմտությունը զարգացնելը, ինչպես օրինակ՝ նիշեր և այբուբեններ ճանաչելը, գրված բառերը ճիշտ արտասանելը և բառեր ու բառակապակցություններ հասկանալը:		
d145	Գրել սովորելը Ձայներ, բառեր կամ բառակապակցություններ ներկայացնող խորհրդանիշներ (այդ թվում՝ Բրայլի այբուբեն կամ այլ խորհրդանիշներ) արտաբերելու հմտությունը զարգացնելը, ինչպես օրինակ՝ ուղղագրության և քերականական կանոններին հետևելը:		
d150	Հաշվել սովորելը Թվերով աշխատելու և պարզ ու բարդ մաթեմատիկական գործողություններ կատարելու այնպիսի հմտությունները զարգացնելը, ինչպիսիք են գումարման և հանման մաթեմատիկական նշանները գործածելը և խնդիր լուծելիս ճիշտ մաթեմատիկական գործողություններ կիրառելը:		
d155	Հմտությունների ձեռք բերելը այնպիսի հմտությունների ձեռքբերումը ինչպիսիք են գործիքները կամ խաղալիքներ գործածելը կամ խաղեր խաղալը:		
d160	Ուշադրության կենտրոնացնելը Կոնկրետ ազդակների վրա մտածածին կենտրոնանալը, միջավայրում փոփոխությունների վրա ուշադրությունը կենտրոնացնելը: Միջավայրի որոշակի տարրերին մտադրված ուշադրություն դարձնելը, ինչպիսիք են ֆիզիկական կամ սոցիալական ազդակների որակի,		

	քանակի կամ ուժգնության փոփոխությունները		
d161	<u>Ուշադրությունը պահպանելը</u> Համապատասխան ժամանակահատվածում կոնկրետ գործողություններին կամ առաջադրանքներին ուղղված ուշադրությունը մտադրված կերպով պահպանելը		
d163	<u>Մտածելը</u> Մտքեր, գաղափարներ և պատկերներ ձևակերպելը (բառախաղ, մտագրոհ, խորհել)		
d166	<u>Կարդալը</u> Գրավոր նյութի (օրինակ՝ գրքերի, ցուցումների, թերթերի, սովորական տեքստով կամ Բրայլի այբուբենով գրված) ընկալմանն ու մեկնաբանմանն առնչվող գործողություններ կատարելը՝ ընդհանուր գիտելիքներ կամ հատուկ տեղեկություններ ստանալու նպատակով:		
d170	<u>Գրելը</u> Նշանային համակարգ կամ լեզու գործածելը կամ գրի առնելը՝ տեղեկություն հաղորդելու նպատակով (ստեղծագործություն տպելը, Բրայլի այբուբենով գրելը), ինչպես օրինակ՝ իրադարձություններ կամ մտքեր գրի առնելը (ներառյալ ստեղծագործություն տպելը, Բրայլի այբուբենով գրելը)		
d172	<u>Հաշվելը/հաշվարկելը</u> Մաթեմատիկական սկզբունքների հիման վրա՝ բառերով ձևակերպված խնդիրների լուծման համար հաշվելը/հաշվարկներ կատարելը, արդյունքներն արտահայտելը կամ գրելը (ստեղծագործություն տպելը, Բրայլի այբուբենով գրելը), օրինակ՝ երեք թվի գումար հաշվարկելը:		

d175	<u>Խնդիրներ լուծելը</u> Հարցադրումների կամ իրավիճակների համար լուծումներ գտնելը՝ հարցերի էությունը որոշելու և վերլուծելու, տարբերակներ և լուծումներ կազմելու, լուծումների հնարավոր արդյունքները գնահատելու և ընտրված լուծումը կատարելու միջոցով		
d177	<u>Որոշումներ կայացնելը</u> Ընտրություն կատարել մի շարք տարբերակներից, իրագործել ընտրված տարբերակը և գնահատել ընտրված տարբերակի արդյունքները, ինչպես օրինակ՝ որոշակի իր ընտրելը և գնելը, կամ մի շարք առաջադրանքների թվից որոշել կատարել անհրաժեշտ մեկ առաջադրանք և այն կատարել՝ բացառությամբ մտածելու (d163), Խնդիրներ լուծելու (d175):		
d210	<u>Առանձին առաջադրանքներ կատարելը</u> Առաջադրանքի կատարումը սկսելը, ժամանակի, տարածության և առաջադրանքի համար նախատեսվող նյութերի օգտագործումը կազմակերպելը, առաջադրանքի կատարման ժամանակը սահմանելը և առաջադրանքը կատարելը, ավարտելը և դրա արդյունքներն ամրապնդելը:		
d220	<u>Համալիր առաջադրանքներ կատարելը</u> Հերթականությամբ կամ միաժամանակ պարզ կամ բարդ և համակարգված գործողություններ կատարելը, որպես համալիր, ինտեգրված և բաղադրյալ առաջադրանքների մասեր:		
d230	<u>Առօրյա կյանքը կազմակերպելը</u> Պարզ կամ բարդ համակարգված գործողություններ իրականացնելը, առօրյա կյանքը կամ պարտականությունների, օրվա ռեժիմը		

	պլանավորելը, կառավարելն ու կատարելը, սեփական ժամանակը պլանավորելը և կառավարելը		
d240	Սթրեսը և այլ տեսակի հոգեբանական լարվածությունը կառավարելը Բարդ կամ պարզ գործողություններ կատարելիս հոգեբանական լարվածությունը կառավարելը և վերահսկելը, օրինակ՝ առաջադրանքը որոշակի ծամկետում ավարտելը, նոր միջավայրում սթրեսը, ճգնաժամը կառավարելը:		
d250	Սեփական վարքագիծը կառավարելը Նոր իրավիճակներին, մարդկանց կամ փորձառությանը համապատասխան՝ պարզ կամ բարդ և ուղղորդված գործողություններ հետևողականորեն կատարելը, ինչպես օրինակ՝ գրադարանում լուռ մնալը:		
d310	Հաղորդակցվելիս բանավոր հաղորդագրություններն ընկալելը Բանավոր հաղորդագրությունների բառացի ենթադրվող իմաստները ընկալելը		
d315	Հաղորդակցվելիս ոչ վերբալ հաղորդագրություններ ընկալելը Ժեստերով, նշաններով և նկարներով փոխանցվող հաղորդագրությունների ուղիղ և փոխաբերական նշանակությունների ընկալումը: Ներառյալ ժեստերի լեզուն, ընդհանուր նշանները, նկարները և լուսանկարները ընկալելը:		
d325	Հաղորդակցվելիս գրավոր հաղորդագրություններ ընկալելը Գրավոր խոսքի (այդ թվում՝ Բրայլի այբուբենի) միջոցով փոխանցվող հաղորդագրությունների բառացի և		

	ենթադրվող իմաստները ընկալելը:		
d330	խոսելը Բառերի, արտահայտությունների կամ բանավոր խոսքի առավել երկար պարբերությունների արտաբերումը, ուղիղ և փոխաբերական իմաստներով պարզ և բարդ հաղորդագրություններ կազմելը		
d345	<u>Գրավոր հաղորդագրություններ կազմելը</u> Գրավոր խոսքի միջոցով փոխանցվող հաղորդագրությունների բառացի և ենթադրվող իմաստներն արտահայտելը:		
d350	Ջրույցը Մտքերի և գաղափարների փոխանակում սկսելը, շարունակելը և ավարտելը՝ բանավոր, գրավոր խոսքի, ժեստերի լեզվի կամ լեզվական այլ միջոցների օգնությամբ, ծանոթ կամ անծանոթ մեկ կամ մի քանի անձանց հետ՝ ֆորմալ կամ ոչ ֆորմալ իրավիճակներում:		
d355	<u>Քննարկումը</u> Հարցի ուսումնասիրությունը կամ բանավեճը սկսելը, շարունակելը և ավարտելը, դրան ձև հաղորդելը և ավարտելը:		
d360	<u>Հաղորդակցության սարքեր և մեթոդներ օգտագործելը</u> Հաղորդակցության նպատակով սարքեր, մեթոդներ և այլ միջոցներ օգտագործելը, ինչպես օրինակ՝ ընկերոջը հեռախոսով զանգահարելը՝ ներառյալ հեռահաղորդակցության սարքեր, տպագրական մեքենաներ և հաղորդակցության մեթոդներ		

	օգտագործելը:		
d430	Առարկաներ բարձրացնելը և տանելը Առարկաները մեկ տեղից մյուսը տեղափոխելը:		
d440	Դաստակի նուրբ շարժումներ կատարելը Առարկաները գործածելուն առնչվող համակարգված գործողություններ կատարելը, առարկաները վերցնելը, գործածելը և բաց թողնելը ձեռքի, մատների կամ մեծ մատի օգնությամբ, ինչպես օրինակ՝ սեղանից մետաղադրամներ վերցնելը կամ բռնակը պտտելը:		
d450	Քայլելը Ուղքով կարճ տարածություններում՝ տանը, բակում, տեղաշարժվելը		
d455	Տեղաշարժվելը Աստիճաններ բարձրանալը (քայլելով կամ մագլցելով), ցատկելը կամ վազելը (նաև խոչընդոտները շրջանցելը):		
d470	Փոխադրամիջոցից օգտվելը Օգտվելը հանրային փոխադրամիջոցից՝ ավտոբուսից, միկրոավտոբուսից, տաքսուց կամ մասնավոր փոխադրամիջոցից՝ որպես ուղևոր:		
d510	Լվացվելը – լոգանք ընդունելը Սեփական մարմինը ամբողջությամբ կամ դրա մասերը լվանալը և չորացնելը		
d520	Մարմնի խնամքը Մարմնի մասերի՝ մաշկի, դեմքի, ատամների, գլխամաշկի, եղունգների		

	խնամքն իրականացնելը		
d530	Բնական կարիքները հոգալը Արտաթորանքը (միզարձակում և կղազատում) հեռացնելու պահանջն զգալը, իրականացնելը և դրանից հետո մարմինը մաքրելը		
d540	Հագնվելը Կոշիկներն ու հագուստը հագնելու և հանելու համաձայնեցված գործողություններ կատարելիս, կլիմայական և սոցիալական պայմաններին հետևելը		
d550	Ուտելը Մնունդն ստանալու կարիքը զգալը և ուտելուն ուղղված գործողություններ կատարելը, այն բերանին մոտեցնելը, կտրատելը և այլն:		
d560	Խմելը Խմելու կարիք զգալը և ըմպելիքով տարան վերցնելը, այն բերանին մոտեցնելը և ըմպելիքը տվյալ մշակույթում ընդունված եղանակով խմելը, խմելու համար նախատեսված հեղուկներ խառնելը, ժամանակ առ ժամանակ խառնելը և լցնելը, շշեր և թիթեղամաններ բացելը, ձողիկով խմելը կամ հոսող ջուր խմելը՝ ծորակից կամ աղբյուրից:		
d570	Սեփական առողջությանը հետևելը Սեփական անձի առողջության մասին հոգալը, սննդակարգը և ֆիզիկական պատրաստվածության մակարդակը պահպանելը, առողջությանը հետևելը		
d620	<u>Ապրանքներ և ծառայություններ ձեռք բերելը</u>		

	Առօրյա կյանքի համար անհրաժեշտ բոլոր ապրանքները և ծառայություններն ընտրելը, ձեռք բերելը և դրանք փոխադրելը:		
d630	Կերակուր պատրաստելը Սեփական անձի կամ այլ անձանց համար պարզ կամ բարդ կերակուրների պատրաստումը ծրագրելը, կազմակերպելը, դրանք պատրաստելը և մատուցելը, ինչպես օրինակ՝ ուտելու համար պիտանի սննդամթերք և ուտելիք ընտրելը, ուտեստ պատրաստելու համար բաղադրամասերն իրար միացնելը, էլեկտրաէներգիայի միջոցով կերակուր, սառը ուտեստ և ըմպելիք պատրաստելը, ինչպես նաև սննդամթերքը մատուցելը՝ տարիքին համապատասխան:		
d640	Տնային գործեր անելը Տանը մաքրություն անելը, հագուստներ լվանալը և չորացնելը, խոհանոցը և սպասքը մաքրելը, կենցաղային տեխնիկա օգտագործելը, աղբը թափելը		
d710	Հիմնական միջանձնային փոխհարաբերություններ Հարաբերություններում հար-գանք, ջերմություն, երախտա-գիտություն և հանդուրժողակա-նություն ցուցաբերելը, հարա-բերություններում քննադատությանը և սոցիալական ազդակներին արձագանքելը և հարաբերություններում համապատասխան ֆիզիկական կոնտակտ ունենալը		
d720	Բարդ միջանձնային փոխհարաբերություններ Այլ մարդկանց հետ շփումը պահպանելը և կառավարելը՝ տվյալ իրավիճակում և		

	հասարակության համար ընդունելի եղանակով, ինչպես օրինակ՝ հույզերը և մղումները զսպելու, լեզվական և ֆիզիկական ագրեսիան կառավարելու, սոցիալական շփման մեջ ինքնուրույն գործելու, ինչպես նաև հասարակական կանոններին և պայմանականություններին համապատասխան գործելու միջոցով՝ սոցիալական կանոններին համապատասխան շփվելը և սոցիալական տարածություն պահպանելը:		
d740	<u>Ֆորմալ հարաբերություններ</u> Ֆորմալ միջավայրում ուսուցիչների, մասնագետների կամ ծառայություններ մատուցողների հետ կոնկրետ հարաբերություններ հաստատելը և պահպանելը		
d750	<u>Ոչ ֆորմալ հարաբերություններ</u> <i>Ոչ ֆորմալ միջավայրում աշխատակիցների, ընկերների, համայնքի բնակիչների հետ հարաբերություններ հաստատելը և պահպանելը</i>		
d760	<u>Ընտանեկան հարաբերություններ</u> Անմիջական ընտանիքի, մերձավոր ազգականների հետ ազգակցական հարաբերություններ հաստատելը և պահպանել		
d825	<u>Նախնական մասնագիտական ուսուցումը</u> Արհեստի , աշխատանքի կամ մասնագիտության հետ կապված զբաղվածության նախապատրաստվելու նպատակով մասնագիտական		

	վերապատրաստման ծրագրի բոլոր գործընթացներում ներգրավվելը ուսումնական նյութը սովորելը		
d830	<u>Բարձրագույն կրթությունը</u> Համալսարաններում, մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում կրթական ծրագրերի մեջ ներգրավվելը, որակավորման աստիճաններ, դիպլոմներ և այլ հավաստագրեր ստանալու համար պահանջվող ուսումնական ծրագրի բոլոր բաղադրիչները սովորելը:		
d845	<u>Աշխատանք գտնելը, պահպանելը և աշխատանքից դուրս գալը</u> Աշխատանք փնտրելը, գտնելը և ընտրելը, աշխատանքի ընդունվելը և առաջարկ ընդունելը, աշխատանք պահպանելը, զբաղմունքի կամ մասնագիտության մեջ առաջխաղացում ունենալը: Վարձատրության դիմաց աշխատանքային առաջա-դրանքները կատարելը		
d860	<u>Հիմնական տնտեսական գործարքներ</u> Ցանկացած տեսակի պարզ տնտեսական գործարքի մասնակցելը, ինչպես օրինակ՝ սննդամթերք գնելու համար դրամ օգտագործելը:		
d880	<u>Խաղերի մեջ ներգրավվելը</u> Առարկաներով, խաղալիքներով, նյութերով կամ խաղերով նպատակաուղղված, հերևողական կերպով զբաղվելը՝ ինքնուրույն կամ այլ		

	անձանց հետ միասին:		
d910	Համայնքային կյանքը Համայնքի սոցիալական կյանքում ներգրավվելը, ինչպես օրինակ տարբեր տիպի պաշտոնական և ոչ պաշտոնական արարողություններին մասնակցելը՝ համերգներ, միջոցառումներ, հարսանիքներ, հոգեհանգիստ, հավաքույթներ այգիներում և փողոցներում, սրճարաններում և այլն		
d920	Հանգիստը և ժամանացը Ցանկացած տեսակի խաղային, ժամանցային միջոցառումներին մասնակցելը, սիրելի զբաղմունքով, հանգստով զբաղվելը		

20

(e)ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
e1. ԱՐՏԱԴՐԱՆՔ ԵՎ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐ		
e110	Անձնական սպառման ապրանքներ կամ նյութեր Ներքին ընդունման նպատակով սննդամթերքի, ըմպելիքի և դեղորայքի անհրաժեշտությունը	
e115	Առօրյա կյանքում անձնական օգտագործման արտադրանք և տեխնոլոգիաներ Առօրյա կյանքում անհրաժեշտ իրերի/պարագաների, ինչպես օրինակ՝ համապատասխան հագուստ, հարմարեցված կահույք, կենցաղային սարքերի, ընդհանուր նշանակության օժանդակ արտադրանքների անհրաժեշտությունը	
e120	Շենքային պայմաններում և դրսում անձի շարժունակության ու փոխադրման համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ Ներս և դուրս անելու համար անձի փոխադրման,	

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
	շարժունակության համար անհրաժեշտ հատուկ միջոցների/պարագաների անհրաժեշտությունը	
e125	Հաղորդակցության համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ Տեղեկատվություն ուղարկելու և ստանալու սարքերի ու տեխնոլոգիաների՝ լսողական, ձայնաստեղծ, հեռախոսային սարքերի, ավտոմատացված սարքերի անհրաժեշտությունը	
e135	Աշխատանքի համար նախատեսված արտադրանք և տեխնոլոգիաներ Աշխատանքին գործունեությունը օժանդակելու համար օգտագործվող սարքավորումների, արտադրանքի և տեխնոլոգիաների առկայությունը կամ բացակայությունը	
e150	Հանրային օգտագործման շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական և շենքային արտադրանք և տեխնոլոգիաներ՝արտադրանք և տեխնոլոգիաներ, որոնք նախագծվում և կառուցվում են հանրային շինություններում ու դրանցից դուրս անձին հարմարեցված միջավայրի ձևավորման համար՝ այդ թվում՝ դիզայնը, մուտքերի և ելքերի, ներքին հարմարությունների և ցուցանակների կառուցումն ու հարմարեցումը:	
e155	Սեփական տան, շինությունների համար նախատեսված նախագծային, շինարարական ու բնակարանային պայմաններ և տեխնոլոգիաներ Տուն կամ բնակարան ներս ու դուր անելիս, տան կամ բնակարանի ներսում տեղաշարժվելիս պայմանների առկայությունը կամ բացակայությունը	
e2. ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ ԵՎ ԴՐԱ ՎՐԱ ՄԱՐԴԱԾԻՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ		
e250	Ձայնը երևույթ, որը լսվում է կամ կարող է լսվել, և խոչընդոտում է անձի գործունեությանը, ինչպես օրինակ՝ շրխկոցը, զանգը, երգը, շվոցը, ճիչը կամ բզզոցը՝ներառյալ ձայնի ուժգնությունը, ձայնի որակը:	

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
e3. ԱԶԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
e310	Անմիջական ընտանիքի անդամներ Անմիջական ընտանիքի անդամների կողմից ֆիզիկական օգնություն և հոգեբանական աջակցության առկայությունը կամ բացակայությունը	
e320	Ընկերներ Անձիք, որոնց հետ գոյություն ունեն մոտիկ և շարունակական հարաբերություններ, որոնց բնորոշ է վստահությունը և փոխադարձ օժանդակությունը	
e340	Անձնական խնամքի ծառայություններ մատուցող անձինք և անձնական օգնականներ Անձնական խնամք տրամադրողների, անձնական օգնականների (բացառությամբ ընտանիքի անդամների) հետ ունեցած փոխհարաբերությունները	
e355	Առողջապահության ոլորտի մասնագետներ օր՝ բժիշկների, բուժքույրերի, հոգեբերապետների, լոգոպեդների, սուրդոլոգների, վնասվածքաբան-օրթոպեդների, բուժ-սոցիալական ծառայության աշխատողների աջակցությունը և հարաբերությունները	
e4. ՎԵՐԱԲԵՐՄՈՒՆՔ		
e410	Անմիջական ընտանիքի անդամների վերաբերմունքը Անմիջական ընտանիքի անդամների ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ հստակ կարծիքը և համոզմունքը՝ անձի կամ սոցիալական, տնտեսական և այլ հարցերի շուրջ, որոնք ազդում են անձի վարքագծի և գործողությունների վրա:	
e420	Ընկերների անձնական վերաբերմունքը, որն ազդում են անձի վարքագծի և գործողությունների վրա:	
e440	Անձնական խնամք տրամադրողների և անձնական օգնականների վերաբերմունքը՝ անձնական խնամքի ծառայություն մատուցող անձանց և անձնական օգնականների ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ կոնկրետ կարծիքը և	

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
	համոզմունքը անձի կամ այլ հարցերի մասին, որոնք ազդում են վարքագծի և գործողությունների վրա:	
e450	Առողջապահության ոլորտի մասնագետների անձնական վերաբերմունքը Առողջապահության ոլորտի մասնագետների վերաբերմունքը, կոնկրետ կարծիքը, համոզմունքը ընդհանուր կամ որևէ հարցի մասին, որոնք ազդում են անձի վարքագծի կամ գործողությունների վրա	
e460	Հասարակության վերաբերմունքը Հասարակության, սոցիալական խմբի ընդհանուր կամ որևէ հարցի շուրջ կոնկրետ վերաբերմունքը, որն ազդում է խմբի կամ անձի վարքագծի կամ գործողությունների վրա:	
e5. ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ, ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
e540	Տրանսպորտային ծառայություններ, համակարգեր՝ տրանսպորտային ծառայության կամ միջոցի առկայությունը և մատչելիությունը	
e570	Սոցիալական ապահովության ծառայություններ, համակարգեր՝ պետական աջակցության և սոցիալական ապահովության ծառայությունների առկայությունը և մատչելիությունը, որոնց նպատակն է աջակցություն ապահովել /նպաստ, և այլն/	
e580	Առողջապահական ծառայություններ Առողջապահական ծառայությունների, համակարգերի առողջական խնդիրների կանխարգելման, բուժման, վերականգնողական բուժման և առողջ ապրելակերպի խթանման համար առկա ծառայությունների առկայությունը և մատչելիությունը	
e585	Կրթության և վերապատրաստման ծառայություններ, համակարգեր Կրթության, վերապատրաստման, հմտությունների ձեռք բերման, պահպանման և կատարելագործման հետ կապված ծառայությունների մատչելիությունը	

ՄԻՋԱՎԱՅՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐ		Որակիչներ՝ Խոչընդոտ
e590	Աշխատանքի և զբաղվածության ծառայությունները, համակարգերը և այդ ոլորտի քաղաքականությունը՝ ծառայություններ, համակարգեր և քաղականություն որոնք վերաբերվում են գործազուրկ, այլ աշխատանք փնտրող անձանց համար աշխատանք գտնելուն և/կամ արդեն աշխատող անձանց օժանդակելուն:	